

Eurooppa-neuvosto

Bryssel, 15. joulukuuta 2022
(OR. en)

EUCO 34/22

CO EUR 29
CONCL 7

ILMOITUS

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Asia:	Eurooppa-neuvoston kokous (15. joulukuuta 2022) – Päätelmät

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena Eurooppa-neuvoston edellä mainitussa kokouksessa hyväksymät päätelmät.

I UKRAINA JA VENÄJÄ

1. Eurooppa-neuvosto toistaa tuomitsevansa jyrkästi Venäjän hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan.
2. Se vahvistaa unionin täyden tuen Ukrainan itsenäisyydelle, suvereniteetille ja alueelliselle koskemattomuudelle maan kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä sekä Ukrainan luonnolliselle oikeudelle puolustautua Venäjän hyökkäystä vastaan.
3. Euroopan unioni on edelleen sitoutunut antamaan Ukrainalle poliittista ja sotilaallista tukea erityisesti Euroopan rauhanrahaston ja Ukrainaa tukevan EU:n sotilaallisen avustusoperaation kautta sekä tehostamaan tuen, erityisesti ilmapuolustusvalmiuksien ja miinanraivausavun, tarjoamista kahdenvälisesti.
4. Meneillään olevat Venäjän järjestelmälliset ohjusiskut ukrainalaisia siviilejä, siviilikohteita, energiainfrastruktuuria ja muita yleishyödyllisiä palveluja vastaan tarkoituksena entisestään pahentaa Ukrainan kansan kärsimystä, ovat rikos, joka ei saa jäädä rankaisematta. Iskujen on loputtava. Eurooppa-neuvosto kehottaa kaikkia kansainvälisiä kumppaneita samanlaisiin vetoomuksiin ja käyttämään vaikutusvaltaansa tätä varten. Lisäksi Eurooppa-neuvosto kehottaa Venäjää lopettamaan välittömästi toimet, jotka vaarantavat siviilikäyttöön tarkoitettujen ydinlaitosten turvallisuuden ja turvajärjestelyt, ja korostaa, että Euroopan unioni antaa täyden tukensa Kansainvälisen atomienergiajärjestön työlle.

5. Euroopan unioni aikoo kiireellisesti tehostaa humanitaarisen avun ja pelastuspalveluavun toimittamista Ukrainalle, myös materiaaliapuna, ja avustaa Ukrainan kriittisen infrastruktuurin korjaamisessa, jotta maa selviää talvesta. Tältä osin Eurooppa-neuvosto kehottaa Euroopan investointipankkia lisäämään tukeaan Ukrainan kiireellisimpiin infrastruktuuritarpeisiin tiiviissä yhteistyössä komission ja kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa. Lisäksi Eurooppa-neuvosto pyytää komissiota tehostamaan koordinoitua Euroopan teollisuuden ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa, jotta taataan tärkeimpien tarvikkeiden, kuten siirrettävien lämpövoimayksiköiden, generaattoreiden, muuntajien sekä korkeajännite- ja valaistuslaitteiden toimitusten jatkuminen Ukrainaan. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto ilmaisee tyytyväisyytensä 13. joulukuuta 2022 pidetyn Ukrainan selviytymiskykyä ja jälleenrakentamista käsitelleen Pariisin konferenssin tuloksiin.
6. Euroopan unioni jatkaa myös tukeaan siirtymään joutuneille henkilöille sekä Ukrainassa että sen ulkopuolella. Eurooppa-neuvosto pyytää jäsenvaltioita tehostamaan valmiussuunnittelua komission tuella.
7. Euroopan unioni on sitoutunut tarjoamaan yhdessä kumppaneidensa kanssa taloudellista hätäapua Ukrainalle ja tukemaan sen selviytymiskykyä ja pitkän aikavälin jälleenrakennusta. Tässä yhteydessä Euroopan unioni on päättänyt myöntää Ukrainalle 18 miljardia euroa rahoitusapua vuonna 2023. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen G7-maiden päätökseen perustaa eri virastojen yhteinen lahjoittajien koordinointifoorumi.

8. Eurooppa-neuvosto ilmaisee tyytyväisyytensä ja kannustaa lisäämään toimia, joilla pyritään varmistamaan täysi vastuuvollisuus sotarikoksista ja muista kaikkein vakavimmista rikoksista Venäjän Ukrainaa vastaan käymässä hyökkäyssodassa, mukaan lukien keinot varmistaa vastuuvollisuus hyökkäysrikoksesta. Se painottaa unionin tukevan Kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjän suorittamaa tutkintaa. Eurooppa-neuvosto tarkasteli myös mahdollisuuksia käyttää jäädytettyjä varoja Ukrainan jälleenrakennuksen tukemiseen ja vahinkojen korvaamiseen. Se pyytää komissiota, ulkoasiainedustajaa ja neuvostoa edistämään tätä työtä EU:n ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti ja korostaa, että syytteenpano hyökkäysrikoksesta on koko kansainvälisen yhteisön huolenaihe.
9. Eurooppa-neuvosto toistaa, että se on valmis tukemaan Ukrainan aloitetta oikeudenmukaisen rauhan saavuttamiseksi. Tähän mennessä Venäjä ei ole osoittanut todellista halukkuutta vilpittömään ja kestäväan rauhaan.
10. Eurooppa-neuvosto keskusteli siitä, miten Venäjää voitaisiin vielä enemmän kollektiivisesti painostaa lopettamaan hyökkäyssotansa ja vetämään joukkonsa Ukrainasta. Se on tyytyväinen Venäjän vastaisten EU:n rajoittavien toimenpiteiden vahvistamiseen, myös EU:n yhdeksannen rajoittavien toimenpiteiden paketin ja kansainvälisen öljyn hintakaton avulla, samalla kun taataan maailmanlaajuiset tasapuoliset toimintaedellytykset. Euroopan unioni on valmis jatkamaan rajoittavien toimenpiteiden vahvistamista. Eurooppa-neuvosto korostaa, että on tärkeää varmistaa pakotteiden tehokas toimeenpano sekä estää niiden kiertäminen ja siinä avustaminen. Se toistaa kehotuksensa, että kaikki maat yhtyisivät EU:n pakotteisiin.
11. Eurooppa-neuvosto toistaa tuomitsevansa Iranin viranomaisten Venäjän hyökkäyssodalle antaman sotilaallisen tuen, jonka on loputtava. Tältä osin Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen 12. joulukuuta 2022 hyväksyttyihin EU:n pakotteisiin.
12. Euroopan unioni antaa Moldovan tasavallalle edelleen kaiken asiaankuuluvan tuen sen pyrkiessä selviytymään Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan monitahoisista vaikutuksista, erityisesti energiaturvallisuuden alalla.

13. Globaalin elintarviketurvan vahvistamisen osalta Eurooppa-neuvosto korostaa myös solidaarisuuskaistojen ja niiden täyden potentiaalin hyödyntämisen sekä YK:n Mustanmeren viljasopimuksen ja Viljaa Ukrainasta -ohjelman merkitystä ja toteaa, että maataloustuotteiden ja lannoitteiden saatavuus ja kohtuuhintaisuus on edelleen taattava.

II ENERGIA JA TALOUS

14. Eurooppa-neuvosto arvioi lokakuussa 2022 antamiensa päätelmien täytäntöönpanon etenemistä.
15. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen saavutettuun edistymiseen ja kehottaa neuvostoa saattamaan 19. joulukuuta 2022 päätökseen työnsä, joka koskee ehdotusta neuvoston asetukseksi yhteisvastuun lisäämisestä kaasuhankintojen paremman koordinoinnin, erityisesti EU:n energianhankintafoorumin kautta, rajat ylittävän kaasukaupan ja luotettavien viitehintojen avulla, ehdotusta neuvoston asetukseksi kehyksestä uusiutuvan energian käyttöönoton nopeuttamiseksi ja ehdotusta neuvoston asetukseksi markkinakorjausmekanismista kansalaisten ja talouden suojelemiseksi liian korkeilta hinnoilta.
16. Seuraavaa varastojen täyttökautta ja lämmityskautta silmällä pitäen Eurooppa-neuvosto korostaa tehokkaan koordinoinnin merkitystä. Työtä olisi jatkettava erityisesti seuraavilla osa-alueilla:
- a) kaasun kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintamekanismin nopea käyttöönotto EU:n energianhankintafoorumin puitteissa sekä luotettavien kumppanien kanssa käytävän, kaasun toimittamisen turvaamista talveksi 2023–2024 koskevan keskustelun vauhdittaminen pitkän aikavälin sopimusten tekemiseksi;
 - b) kaasuvarastojen tehokas täyttäminen sekä täyttöpolkujen seuraaminen tarkasti;
 - c) kaasun kysynnän vähentämistavoitteiden seuraaminen tarkasti;
 - d) talven 2023–2024 varautumissuunnitelmien varhainen valmistelu.

17. Eurooppa-neuvosto kehottaa saattamaan nopeasti päätökseen keskustelut uusiutuvia energialähteitä koskevasta direktiivistä, energiatehokkuusdirektiivistä ja rakennusten energiatehokkuutta koskevasta direktiivistä.
18. Eurooppa-neuvosto toistaa, että on tärkeää lisätä investointeja innovointiin, infrastruktuuriin ja yhteenliitäntöihin, varastointiin, uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuushankkeisiin, jotta voidaan asteittain poistaa unionin riippuvuus venäläisistä fossiilisista polttoaineista, nopeuttaa vihreää siirtymää ja taata toimitusvarmuus.
19. Eurooppa-neuvosto odottaa mielenkiinnolla EU:n sähkömarkkinoiden rakenneuudistusta koskevaa ehdotusta ja vaikutustenarviointia, myös siltä osin kuin on kyse kaasun hintojen vaikutuksesta sähkön hintoihin. Uudistuksella, jota komission on määrä ehdottaa vuoden 2023 alussa, saatettaisiin sähkömarkkinat täysin soveltuviksi hiilettömään energiajärjestelmään ja helpotettaisiin uusiutuvan energian käyttöönottoa.
20. Euroopan korkeiden energian hintojen vaikutusten vuoksi Eurooppa-neuvosto korostaa, että on tärkeää turvata Euroopan taloudellinen, teollinen ja teknologinen perusta sekä säilyttää tasapuoliset toimintaedellytykset maailmanlaajuisesti. Se korostaa erityisesti kunnianhimoisen eurooppalaisen teollisuuspolitiikan merkitystä nykyisessä maailmantilanteessa, jotta Euroopan talous olisi valmis vihreään ja digitaaliseen siirtymään ja jotta voitaisiin vähentää strategisia riippuvuuksia erityisesti kaikkein arkaluonteisimmilla aloilla, samalla kun varmistetaan tasapuoliset toimintaedellytykset. Eurooppa-neuvosto muistuttaa tässä yhteydessä, että tarvitaan koordinoituja toimia Euroopan talouden häiriönsietokyvyn ja sen maailmanlaajuisen kilpailukyvyn parantamiseksi, siten että samalla säilytetään sisämarkkinoiden eheys. Tältä osin ja jotta voidaan reagoida energian korkeiden hintojen vaikutukseen, Eurooppa-neuvosto kehottaa komissiota analysoimaan tilannetta ja esittämään tammikuun 2023 loppuun mennessä ehdotuksia, joilla on tarkoitus ottaa käyttöön kaikki asiaankuuluvat kansallisen ja EU:n tason välineet sekä parantaa investointien perusedellytyksiä, mukaan lukien yksinkertaistettujen hallinnollisten menettelyjen avulla.

21. Eurooppa-neuvosto korostaa tiiviin koordinoinnin ja tarvittaessa yhteisten eurooppalaisten ratkaisujen merkitystä ja kehottaa neuvostoa ja euroryhmää seuraamaan tiiviisti talouskehitystä ja vahvistamaan koordinoitua päättäväisen ja ketterän toimintapolitiikan toteuttamiseksi.
22. Lyhyen aikavälin toimenpiteiden lisäksi Euroopan unionin on vastattava pitkän aikavälin haasteisiin, erityisesti EU:n ja sen maailmanlaajuisten kilpailijoiden välisen kasvu- ja innovaatiokuilun osalta. Eurooppa-neuvosto pyytää tässä yhteydessä komissiota esittämään alkuvuodesta 2023 EU:n tason strategian, jonka tavoitteena on parantaa kilpailukykyä ja tuottavuutta.

III TURVALLISUUS JA PUOLUSTUS

23. Viimeaikaisten Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti ja aikaisempien päätösten perusteella Euroopan unioni ottaa lisää vastuuta omasta turvallisuudestaan sekä noudattaa strategista lähestymistapaa ja parantaa valmiuksiaan toimia itsenäisesti puolustuksen alalla. Tätä edistetään vahvistamalla Euroopan puolustusalan teollista ja teknologista pohjaa.
24. Eurooppa-neuvosto korostaa sekä EU:n strategisen kompassin että Naton strategisen konseptin ilmentämien transatlanttisten suhteiden merkitystä.
25. Eurooppa-neuvosto tarkasteli tehtyä työtä aiempien päätelmiensä, Versailles'ssa 10. ja 11. maaliskuuta 2022 annetun ohjeistuksen, strategisen kompassin sekä puolustusalan investointivajeiden analyysistä ja siihen perustuvista jatkotoimista laaditun yhteisen tiedonannon havaintojen ja suositusten panemiseksi täytäntöön. Tätä työtä on vauhditettava. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto
 - a) kehottaa Euroopan parlamenttia ja neuvostoa hyväksymään pikaisesti asetuksen välineestä Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamiseksi yhteistoiminnallisten hankintojen avulla (EDIRPA);

- b) kehottaa komissiota ja Euroopan puolustusvirastoa tehostamaan meneillään olevaa työtä tarpeiden tunnistamiseksi sekä yhteishankintojen helpottamiseksi ja koordinoimiseksi, erityisesti varastojen täydentämiseksi ottaen huomioon Ukrainalle toimitetun tuen;
- c) pyytää komissiota toimittamaan pikaisesti ehdotuksen Euroopan puolustusalan investointiohjelmasta, jolla vahvistetaan Euroopan puolustusteknologia- ja teollisuussektorin, mukaan lukien pk-yritysten, valmiuksia ja häiriönsietokykyä, korjataan strategisia puutteita ja vähennetään teknologista ja teollista riippuvuutta;
- d) kehottaa nopeuttamaan edelleen sotilaallisen liikkuvuuden infrastruktuuriprojektien, myös kaksikäyttöinfrastruktuuriprojektien, toteuttamista;
- e) toistaa olevansa sitoutunut investoimaan kaikkien operaatioiden toteuttamiseksi tarvittaviin suorituskykyihin, mukaan lukien nopea toimintakyky, ja kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään tätä varten täysimääräisesti yhteistyövälineitä ja -kehyksiä;
- f) kannustaa investoimaan strategisen toimintakyvyn mahdollistaviin edellytyksiin, kuten kyberturvallisuuteen ja avaruusratkaisuihin perustuviin yhteyksiin, sekä kriittisen infrastruktuurin häiriönsietokykyyn;
- g) kehottaa luomaan vahvan EU:n kyberpuolustuspolitiikan komission ja ulkoasiainedustajan äskettäisen yhteisen tiedonannon pohjalta;
- h) kehottaa panemaan nopeasti täytäntöön EU:n hybridityökalupakin ja vahvistamaan siten unionin kykyä torjua hybridiuhkia ja -kampanjoita tehokkaasti;
- i) kehottaa YTPP-siviilialan lujittamiseen, jotta uusi YTPP-siviilialan sopimus voidaan hyväksyä toukokuuhun 2023 mennessä.

26. Eurooppa-neuvosto vahvistaa, että unionin on tärkeää sitoutua kumppaneidensa tukemiseen turvallisuuden ja puolustuksen alalla, erityisesti Euroopan rauhanrahaston ja YTPP-alan siviili- ja sotilasoperaatioiden kaltaisten välineiden avulla. Eurooppa-neuvosto muistuttaa Euroopan rauhanrahaston maailmanlaajuisesta ulottuvuudesta ja ilmaisee tyytyväisyytensä neuvostossa saavutettuun yhteisymmärrykseen sen rahoituksen kestävyysvarmistamisesta.

IV ETELÄINEN NAAPURUSTO

27. Eurooppa-neuvosto kävi strategisen keskustelun EU:n suhteista eteläiseen naapurustoon.

V TRANSATLANTTISET SUHTEET

28. Eurooppa-neuvosto kävi strategisen keskustelun transatlanttisista suhteista.

VI MUUT ASIAT

Kroatia

29. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen siihen, että Kroatia liittyy Schengen-alueeseen 1. tammikuuta 2023.

Bosnia ja Hertsegovina

30. Eurooppa-neuvosto vahvistaa 13. joulukuuta 2022 annetut neuvoston päätelmät laajentumisesta sekä vakautus- ja assosiaatioprosessista ja päättää myöntää Bosnia ja Hertsegovinalle ehdokasmaan aseman.

Iran

31. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen 12. joulukuuta 2022 annetut neuvoston päätelmät Iranista ja tuomitsee jyrkästi Iranissa käynnissä olevien mielenosoitusten yhteydessä annetut ja toteutetut viimeaikaiset kuolemantuomiot. Se kehottaa Iranin viranomaisia lopettamaan välittömästi tämän käytännön ja kumoamaan viipymättä viimeaikaiset tuomiot. Euroopan unioni vastustaa jyrkästi kuolemanrangaistuksen käyttöä kaikkina aikoina ja kaikissa olosuhteissa ihmisarvon ja koskemattomuuden kieltämisenä, jota ei voida hyväksyä. Eurooppa-neuvosto kehottaa jälleen Iranin viranomaisia lopettamaan perusteettoman voimankäytön rauhanomaisia mielenosoittajia ja erityisesti naisia vastaan.

*

*

*

Eurooppa-neuvosto muistuttaa, että Euroopan unioni haluaa päättäväisesti panna täytäntöön ensimmäisen ja toisen pilarin lokakuussa 2021 sovitulla tavalla, ja kehottaa komissiota seuraamaan käynnissä olevia neuvotteluja ensimmäistä pilaria koskevasta monenvälisestä yleissopimuksesta ja tarvittaessa esittämään asiaa koskevan ehdotuksen vuoden 2023 loppuun mennessä, jos ensimmäisen pilarin ratkaisusta ei päästä sopimukseen.
